

ERMENİ İDDİALARI KONUSUNDA ATATÜRK NE DEMİŞTİ?

Onur ÖYMEN

Blog No: 8
18.01.2018

Son günlerde sözde Ermeni soykırımı iddiaları ile ilgili tartışmalar yeniden gündeme geldi. Maalesef bu konudaki Ermeni iddialarına Türkiye'de de haklılık kazandırmaya çalışanlar görülüyor.

Ermeniler bu iddialarını Birinci Dünya Savaşı yıllarında da dile getirmeye çalışmışlar, savaş yıllarında İngiliz Propaganda Bakanlığı da bu iddiaları mesnet yaparak Türkleri suçlayıcı yayınlar yapmıştı.

Peki Atatürk bu gibi iddialar karşısında acaba ne söylemişti?

CHP İstanbul İl Başkanlığının yayınladığı Nutuk kitabının 348 ve 349. sayfalarında Atatürk'ün bu iddialar karşısında söyledikleri şu şekilde yer alıyor:*

Şüphe etmemek gerekirdi ki, Ermeni kıtali konusundaki sözler, gerçeğe uygun değildir. Aksine, güney bölgelerinde, yabancı kuvvetler tarafından silahlandırılan Ermeniler, gördükleri koruyuculuktan cesaret alarak bulundukları yerlerdeki Müslümanlara saldırmaktaydılar. İntikam düşüncesiyle her tarafta insafsız bir şekilde öldürme ve yok etme siyaseti gütmekteydiler. Maraştaki feci olay bu yüzden çıkmıştı. Yabancı kuvvetlerle birleşen Ermeniler, top ve ağır makineli tüfeklerle Maraş gibi eski bir Müslüman şehrini yerle bir etmişlerdi. Binlerce çaresiz ve suçsuz ana ve çocukları işkenceyle öldürmüşlerdi. Tarihte bir benzeri görülmemiş olan bu vahşeti yapan Ermenilerdi. Müslümanlar yalnız namuslarını ve canlarını korumak için karşı koymuş ve kendilerini savunmuşlardı. Yirmi gün süren Maraş soykırımında, Müslümanlarla birlikte şehirde kalan Amerikalıların, bu olay hakkında İstanbuldaki temsilciliklerine çektikleri telgraf, bu faciayı yaratanları, yalanlanamayacak bir şekilde ortaya koymaktaydı.

Adana ili içindeki Müslümanlar, tepeden tırnağa kadar silahlandırılan Ermenilerin süngülerinin baskısı altında her dakika öldürülmek tehlikesiyle karşı karşıya bulunuyorlardı. Canlarının ve bağımsızlıklarının korunmasından başka bir şey istemeyen Müslümanlara karşı uygulanan bu zulüm ve yok etme politikası, uygar dünyanın dikkatini çekecek ve onları insafa getirecek nitelikteyken, aksinin yapıldığını iddia ederek ondan vazgeçilmesini isteme gibi bir teklif nasıl ciddi olarak kabul edilebilirdi? (Atatürkün CHPnin İkinci Kurultayında, 20-25 Ekim 1927 tarihlerinde okuduğu Büyük Nutuk)

***AVİMin notu: Nutukun esas metninde ilgili alıntı şu şekildedir:**

Efendiler, vukubulmuş olan teklifin ne derece nabemahal olduğuna dair bir fikir verebilmek için biz de, o günlere ait bazı vaziyetleri hatırlayalım. Şüphe edilmemek lâzımdı ki, Ermeni kıtali hakkındaki beyanat, mavakaa mutabık değildi. Bilâkis cenup menatıkında, ecnebi kuvvetleri tarafından teslih edilen Ermeniler, mazhar oldukları himayeden cür'et alarak bulundukları mahallerdeki İslamlara tasallut etmekte idiler. İntikam fikriyle her tarafta bî rahmane bir surette katil ve imha siyasetine saik olmakta idiler. Maraş hâdise-i feciası, bu sebepten zuhur etmişti. Ecnebi kuvvetleriyle birleşen Ermeniler, top ve mitralyözlerle Maraş gibi kadîm bir İslâm beldesini hâk ile yeksan eylemişlerdi. Binlerce âciz ve masum valide ve çocukları kahr ü imha eylemişlerdi. Tarihte emsali namesbuk olan bu vahşetin faili Ermenilerdi. Müslümanlar ancak muhafaza-i namus ve hayat kaydiyle mukavemet ve müdafaada bulunmuşlardı. Yirmi gün devam eden Maraş katliamında, Müslümanlarla birlikte şehirde kalan Amerikalıların, bu hâdise hakkında İstanbuldaki mümessillerine çektikleri telgraf, facia müsebbiplerini gayrikabil-i tekzip bir surette tayin etmekte idi.

Adana vilâyeti dahilindeki Müslümanlar, tepeden tırnağa kadar teslih edilen Ermenilerin, süngüleri tehdidi altında, her dakika katliama maruz bulunuyorlardı. Hayat ve istiklâlinin muhafazasından başka bir şey istemeyen İslâmlara kaşlı tatbik edilen bu zulüm ve imha siyaseti, beşeriyet-i mütemeddinenin nazar-ı dikkat ve insafını calip mahiyette iken aksinin vaki olduğunu iddia ve ondan sarfınazar edilmesi teklifi, nasıl ciddî kabul olunabilirdi? - Kaynak: Gazi Mustafa Kemal (Atatürk), *Nutuk-Söylev, I. Cilt: 1919-1920* (Ankara: Türk

Tarih Kurumu Basımevi, 1989): 508, 510.

Yazar hakkında :

Atıfta bulunmak için: ÖYMEN, Onur. 2026. "ERMENİ İDDİALARI KONUSUNDA ATATÜRK NE DEMİŞTİ?." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Blog No.2018 / 8. Ocak 18. Erişim Kasım 22, 2026. https://www.avim.org.tr/Blog/ERMENI-IDDIALARI-KONUSUNDA-ATATURK-NE-DEMISTI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır